

den latinske Stil, indsætter en Prøve i et levende Sprog, en Prøve, der ikke kan bebyrde væsentligt, en Prøve i et Sprog, med Hensyn til hvilket man endog giver Disciplen frit Valg. At man indsætter dette, skulde nu kunne skaffe Loven Banfælgigheder — naturligvis ikke, hvis der var Tid til at forhandle Sagen med det andet Thing og til at prøve, hvad det andet Things Stemning var; men det betragtes som saa vigtigt, at hvad der kommer herfra, bliver paa een Gang uden videre Forhandling vedtaget af det andet Thing, at selv dette lille Punkt skulde det være betænkeligt at indsætte. Ja, jeg kan ikke sige Andet, end at mig er det ikke muligt at behandle og at stemme over et saa vigtigt Anliggende som den offentlige Undervisning efter saadanne Hensyn, og om jeg maatte end vilde gøre det ved større, vanskeligere Spørgsmaal, kan jeg dog ikke gøre det ved et saadant Spørgsmaal, der med Hensyn til Banfælgigheden og med Hensyn til Frygten ikke hører til de større, men som for Undervisningen selv er saa vigtigt, det Spørgsmaal nemlig, om dog ikke eet Sprog skal læres saaledes, at derigennem opnaas en virkelig Præcision og Klarhed i de grammatiske Forestillinger. — Saameget om Sagen selv. Jeg anbefaler den paa det Allerindstændigste. Jeg tror, at hvis vi ikke vedtage Forslaget om, at der i det Ringeste i eet Sprog skal kunne præstere Noget, der vidner om fuld Tilegnelse af de grammatiske Grundsetninger, saa gøre vi hele Undervisningen i en utilbørlig Grad slap og løs. Men jeg maa endnu berøre det Punkt, om det blot skal være en Stil i Fransk, eller om der skal kunne være en Stil enten i Fransk eller i Dybsk. Hvad den ærede Minister yttede, synes mig at maatte have ført til, at han maatte have stillet et Underændringsforslag, hvorved der istedetfor: „eller Dybsk, forsaavidt Disciplen har valgt at undervises i det sidste Sprog.“ blev sat: „eller et af de to valgfrie Sprog.“ Saa havde Engelsk og Dybsk været stillede ens.

Med Hensyn til den store Lethed, hvormed vi lære Dybsk, skal jeg sige, at sjældst Dybsk uden grammatisk Indsigt lære vi overmaadelig, men korrekt Dybsk med nogenlunde Beherskelse af de grammatiske Normer lære vi meget vanskeligt. I mange Forhold i Livet kunne vi sætte os ud derover, men mange er det ikke saa let at sætte sig ud derover, og da dette Sprog giver den samme, maatte endog lidt mere Letlighed til grammatisk Uddannelse som Fransk, tror jeg, at man skulde lade begge Sprog staa paa samme Trin. Dette kunde jeg imidlertid maatte finde mig i at opgive, men at vi derimod ikke engang i eet Sprog efter vor fulde Overbevisning skulle forlange en Undervisning af den Grundighed, som Stilprøve betinger, det kan jeg ikke finde mig i, især naar der kun er Tale om mulige og ikke engang formodede Banfælgigheder for Sagen i det andet Thing.

Lobiesen: Da jeg har stillet mig paa Betimelighedsstandpunktet i denne Sag, har jeg ønsket at tage Ordet i Anledning af, hvad der herom blev ytret af det høitærede Medlem, der sidst havde Ordet. Jeg beder dog det ærede Medlem erindre, at der ogsaa for os som have stillet os paa dette Betimelighedsstandpunkt, har været ikke saa store Punkter, om hvilke vi have haft betydeligt Tvivl, men som vi naaget disse Tvivl ere vegne tilbage fra at gøre gjældende, Punkter, om hvilke jeg føler mig overbevist om, at det ærede Medlem vilde være af en fuldkommen modsat Mening af vor. Der er saaledes, hvad jeg allerede sidst tillod mig at nævne, ikke saa Medlemmer, som have haft betydelige Banfælgigheder at overvinde for at kunne gaa ind paa, at Afgangsprøven henlægges til Skolerne istedetfor at flyttes til Universitetet, men vi have søgt at overvinde disse Banfælgigheder, fordi vi maatte erkende, at det Forslag, der her foreligger, i sin Helhed er af den Bessaffenhed, at vi mene, at der ved at tage det, som det er, vil være vundet saare Meget